

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нің Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының Төп Комитединге

Совет Эвилелиниң композиторлары болгаш музыковедтери бистин чурттувустуң бүгү булуңнарында боттарының IV бүгү-эвилел сьездинге чыгып, төрөз Коммунистг партиязынга, оон Ленинни Төп Комитединге чүректин ханызында ийи байыры чедирип тур!

Бистин ажылынышты партияның болгаш чазактын бедик-биле уюлзун чедирдинс деп харыклар уду өөрүшкү-вусту чүректин ханызында ийергейлеп турт бис. Композиторлар эвилелиниң Ленин ордени-биле надыктаны улам ажы-нишкын болгаш үрө-түдүндүг ажылаары биске дагы-апп турар. Социалистг культураның ажыдакчыларының мурнуга партияны салып турар сорулгалары күсүдери-че чогаалчык бүгү күжүвүстү салып бис.

«Күрүнениң хөгжүм уран чүдүн тургузар дугайы» бистин күрүнениң тургустунуң эгелээ уюнде-ле, Совет чазактын баштайгы декреттериниң бирээзинде чугаалаан, ол декретке Владимир Ильич Ленин ат салган. Хөгжүм уран чүдүн социалистг амьдыралды тургузарына ботунун уду үдү-хүзүн кириер сорулгалы турган. Коммунистг нити-диг тургузучуларын бүгү талазы сайырангай эртем-бил-диг кылар кижизилдеринг херэниң хөгжүм уран чүдүнүң уду үдү-хүзүн партия оон сонгаар-даа түгүчү дем-деп келген.

Ол сорулгалы чедип аларын барымдаалаан, бистин чур-тувуска совет хөгжүм уран чүдүнүн ажыдакчыларының чогаалчык ажыл-чорудулаан чедипкиниң болдурушты таарымчалык бүгү байдалдары тургузуп берген. Капиталистг чурттарда бистин аштеривистин канчаар чурттап, ажы-лап турарын билдир бис. Ичинган уран чүдүнүң чогаалчы-аажылына бистин социалистг күрүненистээс дег, таарым-чалык байдалар ол чурттарын чалгызын-даа чок деп, бү-түрелдиг чугаалап шылаар бис.

Бистин уран чүдүвүстү идея талазы-биле арыг мөздүг, кижизип чаагай улаанышкыны болдуру дугайында, оон боттук демократизмниң болгаш улау-биле сырын харыла-лап болурунун дугайында партияның мога чок сагыш са-лышкыны совет уран чүдү интеллигенциянык ол эки тө-лөкчилериниң чүтүктү ийергейлеп турар. Бистин музы-кавыс уран чүдү эртемнигерин кызы хрээленинге эвес, харын боттарының боттук талантыг уран чүдүге негеле, сонургалдары хунуң-не улам улаадып турар ажык чон-парыны эң калык массаларына бараан болуп кылдыр чо-гаалгыны келген болгаш чогаалгыны-даа турар. Бистин уран чүдүвүс амы уениң эң чугула темаларыне кезээде сонургал салыр мөздүг; ол кезээде коммунистг идеялыг, амьдырал бадыткаар сорул кижизилеринг, кижизип, чүре-ктин ханызында шынчы ийергейлекч утка-шыварлыг.

Бүгү чө бөмбүрээниң миллион-миллион кижилери совет хөгжүм уран чүдүнүн чогаалдарын айнааш, социалистг реализм уран чүдүнүн кызыгаар чок аргаларына бүзү-рөп турар. Бистин уран чүдүвүстү чүдү-буру аргалар-биле бактаар деп оралаажып турар буржуа уран чүдү эртемни-геринин бадыткаалары амыластыг болгаш үндүзүн чок. Пар-тияжи болгаш улусчу принциптерге үндүлелтигин, элзе-

сийтиг чаагай чадчыларга шынчы болурун дилим чазартык-чы пинчилел ажылы-биле дүштүрер, амьдыралды оон рево-люстү хөгжүлдү-биле, төгүтүп перспектива-биле дүштү-рүп тургаш шын ийергейлеп көргүзөр социалистг реализмниң уду күжүп совет хөгжүм уран чүдүнүн чедипкиниери бот-тук чиктер-биле бүзүрүп көргүзүп турар.

Социалистг дем каттыштырылганын композиторлары-ның аразында харылаа чыдаан-на улам хөгжүп, бистин чангыс эвипс быжыгып турар. Социалистг лагериниң улус-тарының найырадыг хрээлениң дайыннар канча-даа чы-рып, оларын аразында эвин баксырадып шыдаас. Совет композиторлар бистин чазавыстың даштык политиктиг шү-гүмүн ийи-биле чүдүдүг деп санап, Чехословакияга хама-рыштыр империалистг реакцияны кара сагыштыг планна-рынга уду оон ой-шанда хемчеглер алганын байыр чеди-рип тур. Интернационалч хрээленик шынчы бистер — демократыг Вьетнамның дайычларының талазында, импе-риализмниң күштүринге уду демиселгип турар бүтүндөй талазында бис. Угаан-болалың аар-берге кризисинге түтү-рган капиталистг дегелениң идеология биске ханызы-биле ажынышкы, Совет уран чүдү интеллигенциянык, ылактың аныктарың чамдык кезинге империалистг про-паганданың идея талазы-биле салдар халалар бүгү орала-ажышкынары буруп дүжөр.

Совет композиторларың болгалары болгаш чүректери — коммунизм тургузуп турар бистин улау-вустуң талазында!

Бистин улау-вуска чок болгаш эрим үнелп, ону идея, аажы-чаң талазы-биле бедик шымарларг кылдыр кижизип, оон патриоттук үдү-болгаларын быжылап шылаар чаз чогаалдары тургузарына бүгү күжүвүстү бээр бис деп, СЭКП Төп Комитединге бүзүрелдиг сөзүвүстү берип тур бис. Хөгжүм-эстетика кижизилдеринг херэниң улау хары-салгалынышты бүрүнү-биле мезерен билишпаан, ылактың уруулар биле аныктарың ортуңуңа массалык музыка чы-рылышкыны организастаарыга хун бүрүлө кижир бис.

Владимир Ильич Ленинниң төртүтүнүн хунуңун бээр 100 чыл болурун биске кызыгаар чок эртемдиг революция баш-тычыныга тураскааткан, бедик уран мергежилниң чаз чо-гаалдар-биле төлөтүп үткүрүңа бедеткенгип тур бис.

Ленинчи улау идеяларын, бистин чурттувустун амыралы-ның дугайында улау шынчы бүгү дегелее негептерип турар совет хөгжүм уран чүдү моон сонгаар-даа база улам быжы-гып, сайырангайжып турар.

Социалистг нитилелдин боттук кижизип мөздүг болгаш бедик улаа-болал култуурамын херек кырынга ийергейлеп көр-гүзүрүңе совет хөгжүм уран чүдү моон сонгаар-даа база бараан болуру.

Дешилгелгип бүгү кижип төрелетениң чырык чаагай иде-алдарын амьдыралга тилдигелгип боттандырып турар совет улус дегелерин!

Бистин чурттувусту коммунизмни тилдигелгип апар чө-рүр Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязы дегелерин!

КОМПОЗИТОРЛАРЫН IV БҮГҮ-ЭВИЛЕ СЪЕЗДИЗИ.

Бедик шаңнал сорул киирип турар

Декабрь 20 — композиторларын IV бүгү-эвилел сьездинин ажылынын сорул күнү.

Сьездинин президиумунда — штер И. В. Подгорный, М. А. Сулаев, П. Н. Демичев, К. Ф. Катунев. Олар-биле кады — сорулгы совет музы-кантлар, сьездинин аалчы-лары.

Эртенги хураа ССР-нің Композиторлар эвилелине Ленин орденин тысырып-байырлаадыг сауалы-биле эвипс.

СЭКП ТН-ның Президиумунда — штер И. В. Подгорный, М. А. Сулаев, П. Н. Демичев, К. Ф. Катунев. Олар-биле кады — сорулгы совет музы-кантлар, сьездинин аалчы-лары.

СЭКП Төп Комитединин, ССР-нің Дээди Совединин Президиумун болгаш Совет чазактын өмүндүзүң И. В. Подгорный Төрөн чурттуу бедик шаңналы-биле холба-штыр сьездинин делегаттары-га, совет музыка уран чүдү-нүн бүгү ажыдакчыларына чүректин ханызында байыр чедирип, чаз-чаа чогаалчык чедипкиниери оларга кээ-э.

СЭКП-ның Композиторлар эвилелин шаңнаа — ол дээрге, совет музыка уран чүдүнүн улау чедипкиниери, улусун коммунистг кижизилдеринг оон көпү-турар ролю, коммунизм тур-гузучушкына композитор-ларын ийергейлеп киркиле-тенин хрээленин көргөзүп деп, Н. В. Подгорный дем-деп.

Совет музыка бистин улау-вустун амьдыралы болгаш де-

мисел-биле тузуп холба-шкан. Улау Оштериниң идея-ларыга шыгызын-биле кү-түп, боттук улау-вусту үндүзү-дүп, классикалык депши-гелг чадчыларын шыга-дып, социалистг реализмниң принциптеринг үндүзү-дүп чадчылың чокка хөгжүп турар совет музыка бистин Ада-чуртувустун маадырлыг оруун хевирлерин, стилдер-ин болгаш жанраларын хей овуларына чадчындар көргөскөн.

Социалистг уран чүдүнүн чазлап алышкыны, оон тургусканы революстүл чаз-тыкчы чадчыларын ам дегел-дейде хрээлөп көрүп турар. Совет музыка Төрөн чурт-тан дашнаар калба-биле сорулгы, ол, коммунизмниң баштайгы ажыдакчы — совет улусун амьдыралды болгаш чадчы-аажылы алган ийерген, улустар аразында тавыш, хосталга болгаш найыраа даш демиселге бүгү чө бөмбүрээниң хей милли-он кижилерин сырым кат-тыштырып турар.

Бистин уран чүдүвүс ханы кижизип, чадчындар болгаш утка-шынарлыг, демисел болгаш тургузук болу-диг, демиселгип дегелеег шак илчаар ийерген турар. Совет музыканың чогаал-ларыны, бистин чечен чогаал кижизилдеринг болгаш кижизилдеринг көргөзөр оюуларың чедипкини, дегелеег конкурстарыга анык музыкалыгыны тилдигел-диг — бо бүгү болза совет уран чүдүн күштүгүң бол-гаш дегелеег негептерип турар идеяларын, салдары-ның дугайында, оон мергежи-ли бедик дегелениң дугайы херечилеп турар.

Ам, канан ийи социал сис-темаларын, ийи идеология-ларын чидип болгаш эртем

дары-биле сорул киирип турар. Партия, күрүне, бүгү совет улус совет музыканын, бистин композиторларымы-стын бүгү отрядтарының бол-гаш салгалдарының ол улау салышкыны күзөл ха-нышкымы болгаш хрээлөп көрүшкү-биле демдегелеп турар.

Социалистг уран чүдүнүн чазлап алышкыны, оон тургусканы революстүл чаз-тыкчы чадчыларын ам дегел-дейде хрээлөп көрүп турар. Совет музыка Төрөн чурт-тан дашнаар калба-биле сорулгы, ол, коммунизмниң баштайгы ажыдакчы — совет улусун амьдыралды болгаш чадчы-аажылы алган ийерген, улустар аразында тавыш, хосталга болгаш найыраа даш демиселге бүгү чө бөмбүрээниң хей милли-он кижилерин сырым кат-тыштырып турар.

(Өргөз. Төңүзү 3-кү арында).

Ажыктыг семинар

Партия комитеттеринин Ленинни темалар-биле чүрө чугаалап турар ийергейле-ринин болгаш штаттан даш-наар лекторларының үш түнү-нүн семинарын СЭКП обком-ун болгаш Кызыл хооркомун-нун политчыларының ба-жыны эрттерген. Семинарның бирги хунунда «Ленинчи на-ционал политика болгаш Ты-вага социалистг чазартыла-ла» деп лекцияны СЭКП обкомунун бирги секретары эш С. Тока кылган.

Эш Емельяновтун буржуа идеологияга уду демисел дугайында, «Эш Дубровскийниң «Ленин болгаш Тыва» деп депшиялары солун болган. Эш Соболевтин дегелеег байдалы-нын дугайында лекциянын тынды-лын канчаар ажылаары.

В. Очуртун «Дегелеег комму-нистг шимчээниң чангыс ани болгаш сырым кат-тыжышкыны даш СЭКП-нин демисел». М. Халлаханниң «Ленин бистин амьдыралы-ныста», Лорун-оолдун «Ленин — демократия болгаш соци-алистг хоойлуну сагыр дугайында» деп лекцияларын база семинарны кижизилде-ринге сонуртаткан.

Семинар дуржула солчул-галы болган. Ындыг өөредил-гелерин чорудуп турары уду ажыктыг дээрзин семинарны кижизилдери күзөл ха-нышкыны-биле демдегелеп турганнар.

ДЫННАДЫ

Тыва АССР-нің Дээди Со-вединиң ийижи чыжының дөрткү сессиязы 1968 чылдың декабрь 25-те эргениң 10 шакта күрүнениң хөгжү-мши театрында ажыттынар.

Тыва АССР-нің Дээди Со-вединиң депутаттарының тө-лөкчилер чотулалыңга ду-рамы декабрь 25-те эргени-н 9 шак 30 минутта күрү-нениң хөгжүм-ши театрында болур.

Бөгүн—энергетика хүнү

Энергетиканың мурну-да туруп турар улуг ай-тырылганын шиптирлээр-ринге чүгел эртем албан черлери эвес, харын дээ-ди өөредилге черлери ба-за туруп турар. Бо чу-рукту Москваның энерге-тика институтунун элек-три системаларының ла-бораториязына кылган. Ол лабораторияны Ленинни шаңнаалын ла-уреады, техниктиг эртем-нерин доктору В. А. Ве-ников удуртуп турар.

Чурукта: лаборатория-нын амьдыралың чыгыларын кылаар чалаан он тала-гай Ташкент чурттуг аспирант Дияра Аминова, инженер М. К. Печенкин болгаш техниктиг эртем-нерин кандидаты Ю. П. Рыжов.

КӨДЭЭГЕ СПОРТ

Чон бүрүзү күштүгүн күжүн, чүгү-рүктүн маңын, мергенниң угаанын хынаар ботунун оюнунарыңа шадан бээр ханы ынак чоран. Эрин, Тес-Хем районнарын тыва хурешке, шыдыраага, ча адарына, аыттар чарыштарына, волейболга чыл бүрүде эртирип турар чаңыл болган кат-тышкан чайгы спартакиадазы чонунч ы-ндыг байырлааларын сагындырып келдир.

Шыдыраа, тыва хуреш чергелиг оюнар ам волейбол, футбол, мачилиг хоккей ышкаш спорт хевирлери-биле байып база улам массалыг апарган. Спорттун хостуг хуреш, баскетбол, спортчу боддалга, аар болгаш чик атлетика, гимнастика хевир-лери республикада база калбарып турар.

Хей муң көдээ спортчуларын 90 кол-лективин каттыштырып турар республи-каның «Урожай» эки тура спорт нити-лели чүгел бо чылдың дургузунда бирги разрядтың 17, ийги разрядтың 290, үш-кү разрядтың 754 спортчуларын, күш-аажыла болгаш Төрөн чуртту мамгала-рынга белең деп программага нитизип-биле 2155 кижини белеткээ. Чыл дургузун-да республика хемчээлдиг 14 маргалда-ны эрттирген. Аңаа 25 муң кижип кириш-кен. Ол дээрге, СЭКП ТН-ның «Күш-кул-тураны болгаш спортту улам ийи хөг-жүдөр хемчеглер дугайында» доктаалынын амьдыралга боттанып турары-дыр.

Күш-культура болгаш спорт бистин ре-спубликада массалыг бооп кел чөүрө. Оон база бир тодаргай херекчи—Тываның ий-дээ спортчуларын аразында депшип үнген анык мөгелер Ооржак Кара-Нат, Ва-силер Бадыр-Тараа, Хомушук Ниров, шы-дыраачы Кара-ныс Хомушук, гимнаст Ва-силер Бахынов болгаш эсе-даа хей-хей спортчулар-дыр.

Бистин чурттувусту күш-культура бол-гаш спорт чүгел алдарын херээ эвес, база ол ышкаш ажыкчы чоннарың надык-шылыңың херээ.

Көдээге күш-культураны болгаш спорт-ту массалыг болдурууның бир үндүзүн кезээ аңаа материалдыг базаны тургуза-ры, оон туудугларын калбартыры болур. Ындыг тубузе, ажыкчы чоннар депутат-тарының Бүрү, Каз-Хем район Советтери-нин күсүкени комитеттери (ааргалары эш-тер Сад, Очур-оол) бо чугула амьчеле-кошкан кичээлгел салып келген. Ук рай-оннарада бөдүн комплекстиг чангыс-даа спорт шил кылдынаар. Бо туудугларны кылырын Эрин, Тес-Хем районнарын удуртучулары база тоомча чок көрүп кел-ген.

Сөөлгү чылдарда кышкы-даа, чайгы-даа уелерде спортчу секциялар ажылын ор-ганизаастары-биле Күш-культура бажыны-нарада спортчу залдар бар бооп турары көдээ спортчуларын мергежилин бедидеринге улуг улаузыг болуп турар. Ындыг Күш-культура бажынынаар ам бистин республика-нын чамдык ажыл-агыйларында туттунган. Ол туудугларны чөп ажылап турарының эки уелер-чижиң «Элегес», «УТНА 25

чылы» совхозтардан, Барыын-Хемчик рай-онунун «Большевик» колхозундан көрүп болур.

«Элегес» совхозта экономист, кыныгел бирги, футболга ийги разрядтыг спорт-чу, хей-ниитичи — тренер ш Николай Суханов коньки, футбол, волейбол, бас-кетбол секцияларын организаастап тургус-каш, эки уадуруп турар. Боттук амьдыл-ындыг чаагай чижиз эсе-даа черлерден көрүп болур.

Чамдын райполар удуртучулары көдээ спортчуларын чыгыларын күсүдериңиң кошкан кичээлгелге апар келген. Улуг-Хем райполунун даргазы эш Ярославцев көдээ спортчуларын чыгыларынга спортчу э-херекселдер магазинерде саарылга чок ба-раан болуп чыдап турар-дыр деп хары-лап турар, а херек ийириңда ол райполун магазинеринде-даа, районун спорт ор-ганизацияларында-даа спортчу э-херек-селдер, ийи-хеп кончук эвеш. Ындыг четпестер Бүрү, Тес-Хем, Барыын-Хемчик райполарында база бар.

Спорт организацияларын ашканды-дарын Улуг-Хем райкушомку чугулаал көргөш, районнуң спорт чөвүлелинге спорт-чу э-херекселдер, ийи-хеп садарын 2600 рубльин уадуруп берген. Ыракны Мөңгүн-Тайга районун «Малчы» колхо-зунун баштар чери ажил-агыйның спорт-чу командаларына ийи-хеп, э-херексел садарыңа 300 рубльи берген. Ындыг са-гыш салышкыны көдээ спортчуларын ийи-хепкиң көдүрер. «Малчы» колхозтун спорт чөвүлели хей-ниитичи боттук бедик улау комплекстиг спорт шилун шы-нарлыг дерип алган, секцияларын органи-заастап, мергежилин бедидип турар.

Күш-культураны болгаш спортту көдээ-ге массалыг болдуруу талазы-биле хемчег-лер кайда-ла хей-ниитиниң боттук детки-мизинге кирген болдуру, быда бо ажил эки түнөөлөрин берип, баштайгы чедипки-ниерин улам быжылап турар. Бо ажил-ды калбак хемчээлдиг боттадыраар хем-чеглерни көргөн СЭКП Төп Комитединиң «Күш-культураны болгаш спортту улам ийи хөгжүдөр хемчеглер дугайында» док-таалын амьчелек херекке тодаргай удурту-га болдуруу чугула.

Ол сорулгалы амьдыралга бүгү талазыг боттандырып нити ажил-херектиг чугу-ла кезээ болур. Амьчелек чоннар ийи дыш-таныр хунунг негелее шилчээни-биле оларын култуураг даштанылганын органи-заастарыңа күш-культураны болгаш спорттуң ролю дык улатган.

Бо айтырыгы партия, совет болгаш комсомол, профсоюзлар органиары хун бүрү-нүн кичээлгелгине апар, ылаңгыя көдээге спортту улам массалыг болдуруу дээш күш-культура болгаш спорт организация-лары-биле нады эргемин чугула бүгү хем-чеглерин алыр ужурулг.

Техника кадагалалыңче кичээлгел

Көдээ ажыл-агый техни-калар кадагалар, ону кан-чаар деп айтырыг кичээлгелгине салбып турар. Комбайнар, тракторлар, эске-даа маши-наларын чурум чок тургус-кулаан. Ол-ла марканык ма-шиналарын айты-гыч черле-де тургузалаар. Саякаларын кадагалалың эң багы, оларын хар шыла база берген, ол чо-рук чазын хар эрпиг эгезе-диге, далаарын хрээлени чедир болгай. Хыналда чоруп турар хунд бир комбайның акку-муляторун бешип угузубаан болгай. Көдээ ажыл-агый техни-камы кадагалалар талазы-биле бо совхоз эсе акжыл-агыйларын эң дараа бол-ган. Техникаларын эки кадага-лады чүк боттук турар. «Барык» совхозту чүгел 47 баал болган.

Совхозта ийи карточка комбайның доурактан беэни аштааган, күсүк хевэр о-кташкан. Ында бүгү техника-ны күдүмчүдө чыраа Ш бо-лур, оларын кырында харын аштаагып турар. Чаа дегел-гелерин кадагалалың кы-рууның стандартыга дү-лүшөс болуп турар. Бүгү комбайнарын кескен тараа боттундан арылап аштааган.

«Дөң-Төрөн» совхозта ма-шиналарын укалган ремей-нерин, эске-даа чүдүдери кадагалалар тусгай чөп шүтү-чөк. Бо совхозта техника ка-дагалалың байдалы чүгел 52 баал болган. Комбайнар-ны чурум дугаар чыскаап тургуспаан. «Шекпэр» совхозта байдал

«Барык» совхозта техни-канын шынчы-биле кадагалар-рыңче чогуур кичээлгелгине салбып турар. Комбайнар, тракторлар, эске-даа маши-наларын чурум чок тургус-кулаан. Ол-ла марканык ма-шиналарын айты-гыч черле-де тургузалаар. Саякаларын кадагалалың эң багы, оларын хар шыла база берген, ол чо-рук чазын хар эрпиг эгезе-диге, далаарын хрээлени чедир болгай. Хыналда чоруп турар хунд бир комбайның акку-муляторун бешип угузубаан болгай. Көдээ ажыл-агый техни-камы кадагалалар талазы-биле бо совхоз эсе акжыл-агыйларын эң дараа бол-ган. Техникаларын эки кадага-лады чүк боттук турар. «Барык» совхозту чүгел 47 баал болган.

Совхозта ийи карточка комбайның доурактан беэни аштааган, күсүк хевэр о-кташкан. Ында бүгү техника-ны күдүмчүдө чыраа Ш бо-лур, оларын кырында харын аштаагып турар. Чаа дегел-гелерин кадагалалың кы-рууның стандартыга дү-лүшөс болуп турар. Бүгү комбайнарын кескен тараа боттундан арылап аштааган. «Дөң-Төрөн» совхозта ма-шиналарын укалган ремей-нерин, эске-даа чүдүдери кадагалалар тусгай чөп шүтү-чөк. Бо совхозта техника ка-дагалалың байдалы чүгел 52 баал болган. Комбайнар-ны чурум дугаар чыскаап тургуспаан. «Шекпэр» совхозта байдал

РЕЙД

База-ла оон дээр эвес. Ундур бижип кансаар ужурулг ком-байнарын күрүне стандарт-тарга чөүрүшү кадагалар тур-гар. Саякаларын хей пу-руузу даштың амык черде чыгылаар. Көдээ ажыл-агыйнык-лазы-буру техника-нын негелдиг чүрүм дугаар чыскаап кадагалалың ту-рар.

Бо бүгүдөн алган көөргө, эл амьдыралын удуртучу-лары, инженер-техниктиг амьдылаачылары техника ка-дагалар талазы-биле бай-далдыг кончук багы болуп турары-биле шүтү эртемнен сорулган, ол чугула айты-рыкче чогуур кичээлгелгине салбып турарлар. Механизаторларын, амь-агыйларын ийи-хеп техни-каны амьдылаачыларын бол-гаш тусгай эртемнигерин бу-дуртук культураны бедидер, көдээ ажыл-агый техни-камын кадагалалың эгер-диг болдуруу талазы-биле Ты-ва АССР-нің Көдээ амь-агый министрствозу, көдээ амь-агый амьдылаачы-ның профсоюз обкому бол-гаш эртем-техника нити-лели каттай, республиканың колхозтарына база совхозта-рыга көдээ амь-агый тех-

никамын эки кадагалар ду-гайында бо чылдың март 1-ден декабрь төңүзүңге че-дир конкур-көүлдө кылырын чарлаан.

Бо талазы-биле тилдиг болганнарын, тодаргайлаарга көдээ амь-агый техникамын кадагалар талазы-биле 100 баал алган амь-агыйнык «ГАЗ-69» автомашына-биле, 90 баалдыг болуп, ийи чери элзэ-эниерин — чонч ору-ннар стайок-биле, 80 баалдыг болуп, үч чери элзэ-эниерин — «УПСНИТ-2» дээр ав-томасклар-биле шаңнаар деп шиптирлээ. Оон ийи, ийи бөдүнүн ийи шыналы база бар — «ГАЗ-936» деп ав-томашына.

Мынчаар Барыын-Хем-чик районун совхозтары бол-гаш «Большевик» колхозу бо конкур-көүлдөң негелдиг хемчеглер дүштүр амьдылап турган, техника кадагалалың амьдылаачы

Композиторлардын ревизия комиссиясынын составына 103 кишини, ревизия комиссиясынын составына 37 кишини соңгаалар. Деңбаш 20-де Композиторлар Эвеледилдин бааштар черинин бирги пленуму болтаралдын 33 кижи составтын кылдыр соңгаал.

ССР3-ийн Композиторлар эвеледилдин бааштар черинин бирги секретарына Т. Н. Хестинин соңгаал.

ССР3-ийн Композиторлар эвеледилдин ревизия комиссиясынын дагызмга Ю. М. Александровту соңгаал.

(СЭТА)

ССРЗ-иң Композиторлар
эшеллиниң бадарлар чери
ниң бирге секретарына Т. Н.
Хачинов соңгуттан.

ССРЗ-иң Композиторлар
эшеллиниң режисса комис-
сиясынын даргасына Ю. М.
Александровту соңгаан.

(СЭТА).

ырыг бар. Келир өөредил
згелеп 1—4 класста
раммаже шилчир болга
раммаларже шилчирина
н баш удур бодамчаль

штыртыр бар. Келим өөрчүлгөн
жылдан өзгөчө 1—4 класстар
программалары шилчирин багый
программаларже шилчирини
тегелен бап ууур бөлмөчө
бар дугуянда амыр жемчеге
ките айтып турар Тыза АССР
чырымыншы министрство
1968 чылдын июль 3-е үндүр
с: Эге класстарын чаа пиз
бар программаларже шилчине
жылдан деп дужаланын багый
ките туурасын районнара уу
ките кидистерини уурутту
оринга база катп сагындыра
кала.

Бендеде 1-ги класстар болган
тегел класстарын бар-дза, чок
районнара ууус өөрчөлгөн
ууууна ажалдан турар бүтү а
одара өөрчилте шынырын
башкылаашкында чегер, четте
дери өөрчил көөрү чугула
9 чылдын январь, майла бөл

Ш. КУУЛАР,
билиг бедидер институтун
методизи.

Эрле

Хөй

нуруузу-биле

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Декабрь 19-та КНО-нуң Аол Соединелызы Африканың нуруу талазында кичиниң эргелерин үрөй турар дугайында резолюцияны төлөвлөп, Үшкү комитеттэң кивргенин баугар чуртудуңгөн. Ол резолюция дөш 83 чуртталга төлөөлөрү бадьыла болгон беш чуртталгаң төлөөлөрүдурзаган, 28 чуртталгаң батыс африкалы

Хөй

нуруузу-биле

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Де-кабрь 19-та КНО-нун Кола АС самбелззы Африканын муруну талазында кииниң элчлери урен турар дугайында резолюцияның төзөлдөйлү. Ушкун комитеттин кыргыныс дугаар чүүдүдүгүлгөн. Ол резолюцияны дөш 83 чурттайны төзөлгөли бадмалаан болганы беш чурттайны төзөлгөли дугаарлаган. 28 чурттайны төзөлгөли бадмалаармидан да дагалзалаан.

ларны болгаш Мурнуу-Африка Республиканын расист чызаан, а ол ышкаш Мурнуу Родезияда ак кештиг эвези чыгарып турган док Бээ-чурд

мүрүлүсү ууттарына-быле аянттың хомеясирия алырдында ойта аланы дөтп англи чааакты революция шыгынч бургу шалкан.

Резолюциянын тутула түтүлү болаа, «Мүрүлү Африка» биле, Португалия-биле болган Мүрүлү Розендаль олашт нуруунун дүрмч чүтүлү-чүмүлү биле бүтү харары алаалары соксалар, ол өзүчүтүлүсү калдык-даа шерди болган экономиктин дуадам чыны көргүзүрүндө адалаа заар деп, бүтү күрүсүрелер кыгыртманы болур.

Кол Ассамблеянын чөптү шантияриге удр түтүлү Мүрүлү-Африка Республикасынын Португалиянын, Малавиини, Бразилиянин болган Перу түтүлү төмөлөрү удр бадмалы

ПАРИЖНЕ УЖУРАЖЫЛГА

ПАРИЖ. (СЭТА). Декабрь 19-га Вьетнам Демократия Республикасынын болган Американын Каттигынын Штаттарнын чалгачтарынын толуксеринин багытларын ордалагычылар Ка Ван Лау биле Сайрус Велестин аралына каужурагышыктын болган.

Вьетнамдын айтырмын таарыштыр шигтарлароз талалы биле Ам Парже болур чур залалжыныктарга тоабаштыр көөр айтырларынын чузгалашкын.

○

КОММУНИСТЕРНИН ТИЙЛЕГЕЗИ

ПАРИЖ. (СЭТА). Тамплез хоорайын (Нор департамент) чамырга чевалашкын ийн коммунисттерин сонгаи.

Ам Тамплев хоорай чагыр-
га чөвүлелинде дөрт комму-
нист чөвүлөкчилер бар.

